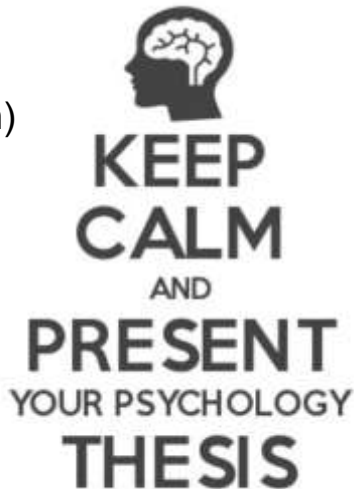

KONFERENCIA ZÁVEREČNÝCH PRÁC ŠTUDENTOV A ŠTUDENTIEK KATEDRY PSYCHOLÓGIE A PATOPSYCHOLÓGIE

Štvrtý ročník
vedeckej konferencie
a prezentácie záverečných
(bakalárskych a magisterských)
prác študentov a študentiek
Katedry psychológie a
patopsychológie.

**KONFERENCIA
ZÁVEREČNÝCH PRÁČ
ŠTUDENTOV A
ŠTUDENTIEK KATEDRY
PSYCHOLÓGIE A
PATOPSYCHOLÓGIE
KNIHA ABSTRAKTOV**

Organizačný výbor:

Mgr. Lenka Sokolová, PhD.
Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.
Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.

Vedecký výbor:

Doc. PhDr. Mária Glasová, PhD.
Doc. PhDr. Eva Poliaková, PhD.
Doc. PhDr. Blandína Šramová, PhD.
Doc. PhDr. Marián Groma, PhD.
PhDr. Katarína Cabanová, PhD.
PhDr. Viera Andreánska, CSc.
PaedDr. Anežka Hamranová, PhD.
PaedDr. Eva Vancu, Ph.D.
Mgr. Lenka Sokolová, PhD.
Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.
Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.
Mgr. Silvia Harvanová, PhD.
Mgr. Zuzana Brunclíková, PhD.

Usporiadateľ:

Katedra psychológie
a patopsychológie

17.05.2019

PDF UK, BRATISLAVA

Postup k publikovaniu prác
v zborníku:

Publikácie vybraných prác (10-15 strán) budú uverejnené v konferenčnom zborníku Katedry psychológie a patopsychológie. Publikácie k uverejneniu najskôr zašlite Vášmu školiteľovi, ktorý ich upraví a následne zašle najneskôr do **30.09.2019** na mail: zacharova@fedu.uniba.sk

Publikácie sú zväčša uverejňované v spoluautorstve s Vaším školiteľom. Pri písaní článku dodržujte normy APA 6.

Predpokladaný termín vydania zborníka 30.10.2019.

Cieľom konferencie je umožniť študentom si vyskúšať prezentáciu svojho výskumu pred publikom. Získať nové poznatky a skúsenosti ako aj sa pripraviť na obhajobu záverečnej práce pred komisiou.

Konferenčný program:

09,30 – 10,00	Registrácia účastníkov	
10,00 – 10,10	Otvorenie konferencie	PhDr. Katarína Cabanová, PhD.
10,15 – 10,30	Tolerancia k nejednoznačnosti a vnímanie školských situácií u učiteľov a učiteľiek	Bc. Viera Turčáková
10,30 – 10,45	Nevhodné správanie a disciplína v školskej triede očami detí	Bc. Martina Slováková
10,45 – 11,00	Meranie kognitívnych schopností u detí v predškolskom veku	Bc. Daniela Ružičková
11,00 – 11,15	Vplyv dlhodobého hrania počítačových hier na niektoré exekutívne funkcie	Bc. Monika Mifkovičová
11,15 – 11,30	Preventívne postupy zamerané na záškoláctvo vo vyučovaní predmetov osobnostného a sociálneho rozvoja	Bc. Patrícia Cerovská
11,30 – 11,45	Stres v učiteľskom povolání	Elena Júlia Kabátová
11,45 – 12,00	Hodnoty u detí školského veku z úplnej a neúplnej rodiny	Ester Szatmáry
12,00 – 12,15	Implicitné a explicitné predsudky majoritnej spoločnosti voči kultúrnej inakosti	Ivana Slováková
12,15 – 12,30	Štúdia s využitím eye-trackingu: profesijné videnie expertov a začínajúcich učiteľov	Peter Stredák
12,45 – 13,00	Krízová intervencia v prostredí škôl a školských zariadení cez prácu školského psychológa	Petra Demkaninová
13,00 – 13,20	Diskusia	
13,20 – 13,30	Ukončenie konferencie	Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.

PREZENTÁCIA VÝSLEDKOV MAGISTERSKÝCH PRÁC

TOLERANCIA K NEJEDNOZNAČNOSTI A VNÍMANIE ŠKOLSKÝCH SITUÁCIÍ U UČITEĽOV A UČITELIEK ¹

Bc. Viera Turčáková

Kľúčové slová:

tolerancia k nejednoznačnosti, sociálne vnímanie, osobnosť učiteľa/učiteľky, školské situácie, disciplína v školskej triede, výchovné štýly učiteľov/učiteľiek

Abstrakt:

Učitelia a učiteľky sa líšia v hodnotení a reagovaní na náročné školské situácie. Tieto odlišnosti sú podmienené ich profesijnými skúsenosťami ale aj osobnostnými rozdielmi. Cieľom práce je v teoretickej rovine analyzovať teóriu kognitívneho štýlu založeného na tolerancii k nejednoznačnosti vo vzťahu k sociálnemu vnímaniu a osobnosti učiteľa/učiteľky. V empirickej rovine je cieľom práce realizovať výskum s kvantitatívnym dizajnom zameraný na zisťovanie vzťahu tolerancie k nejednoznačnosti a vnímania rôznych školských situácií u učiteľov a učiteľiek resp. študentov a študentiek učiteľstva.

---

¹ Školiteľka: Mgr. Lenka Sokolová, PhD.

NEVHODNÉ SPRÁVANIE A DISCIPLÍNA V ŠKOLSKEJ TRIEDE OČAMI DETÍ ²

Bc. Martina Slovákova

Kľúčové slová:

disciplína, nevhodné správanie, školská trieda, interakčný štýl učiteľa, stratégie zvládania disciplíny, pohľad detí na nevhodné správanie

Abstrakt:

Cieľom práce je analýza foriem nevhodného správania žiakov, ktoré sú rušivým faktorom pre ostatné deti v školskej triede. V prvej časti našej práce objasňujeme teoretické prístupy vo vzťahu k disciplíne a definujeme nevhodné správanie. Popisujeme rolu učiteľa a jeho interakčný štýl z pohľadu detí. Problematiku výskytu nevhodného správania ďalej skúmame v kontexte klímy a dynamiky školskej triedy a nakoniec poukazujeme na faktory vzniku nevhodného správania žiakov.

Empirická časť je zameraná na kvalitatívnu resp. kvantitatívnu analýzu vnímania disciplíny a nevhodného správania v školskej triede deťmi staršieho školského veku (N = 120). Prostredníctvom dotazníka a semiprojektívneho testu školských situácií zisťujeme, v akej miere jednotlivé formy nevhodného správania v školskej triede žiakom vadia. Ďalej skúmame, ako žiaci vnímajú interakčný štýl učiteľa a jeho mieru hnevu a nakoniec zisťujeme, aké sú rozdiely vo vnímaní nevhodného správania z pohľadu učiteľov a z pohľadu žiakov. Pre náš výskum sme použili zámerný dostupný výber respondentov z cirkevnej základnej školy v Západoslovenskom kraji. Jednalo sa o žiakov staršieho školského veku na druhom stupni, v 5., 6., 7., 8. a 9 ročníkoch.

---

² Školiteľka: Mgr. Lenka Sokolová, PhD.

MERANIE KOGNITÍVNYCH SCHOPNOSTÍ U DETÍ V PREDŠKOLSKOM VEKU ³

Bc. Daniela Ružičková

Kľúčové slová:

kognitívny vývin, predškolský vek, meranie inteligencie, rozvoj kognitívnych schopností

Abstrakt:

Predkladaná práca skúma spôsoby merania kognitívnych schopností u detí v predškolskom veku. Čiastkovým cieľom práce bolo analyzovať spôsoby, ktorými je možné rozvíjať kognitívne procesy detí v predškolskom veku. Sledovali sme, či je možné objektívne merať kognitívne schopnosti detí pomocou Goodenoughovej testu kresby ľudskej postavy a Ravenových farebných progresívnych matíc. Skúma, aký vplyv na kognitívne procesy má hra Mighty Mind. V teoretickej časti bolo potrebné charakterizovať predškolský vek, opísať vývin kognitívnych procesov u detí v predškolskom veku a spôsoby a možnosti rozvoja kognitívnych funkcií u detí predškolského veku. Taktiež analyzujeme testy, ktoré sa využívajú na meranie inteligencie u detí na Slovensku a v zahraničí. Výskumná časť prináša výsledky z Goodenoughovej testu kresby ľudskej postavy, Ravenových farebných progresívnych matíc a hry Mighty Mind. Na základe výsledkov sme dospeli k poznaniu, že test kresby ľudskej postavy nie je dostačujúcim nástrojom pri meraní intelektu detí v predškolskom veku, pričom Ravenove farebné progresívne matice môžu byť použité iba ako doplnkový test pri meraní intelektových schopností z dôvodu jeho neaktuálnych noriem. Hra Mighty Mind preukázateľne vplyva na rozvoj kognitívnych schopností detí.

---

³ Školiteľka: Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.

VPLYV DLHODOBÉHO HRANIA POČÍTAČOVÝCH HIER NA NIEKTORÉ EXEKUTÍVNE FUNKCIE ⁴

Bc. Monika Mifkovičová

Kľúčové slová:

počítačové hry, exekutívne funkcie, pozornosť, závislosť, regulácia

Abstrakt:

Príspevok sa pokúša objasniť problematiku vplyvu dlhodobého hrania počítačových hier na niektoré exekutívne funkcie. Snaží sa popísať základné definície ako charakteristiku počítačových hier, ich klasifikáciu podľa rôzneho delenia závislého od počtu hráčov či spôsobe hry. Analyzuje výhody a nevýhody počítačových hier pre vzdelávanie, rozvoj exekutívnych funkcií a osobný rozvoj hráčov, žiakov základných škôl. Tlak spoločnosti je často smerovaný na rodičov detí, ktorí nie vždy rozumejú aktivitám svojich detí. Cieľom práce je empirická štúdia zameraná na prieskum názorov a postojev rodičov a ich vlastných detí k vplyvu dlhodobého hrania počítačových hier na niektoré exekutívne funkcie. Vo výskume boli použité dotazníky a škály pre rodičov a ich deti, Test pozornosti T-78 Bourdon a Progresívne matice pre pokročilých APM T-224. Na vzorke 309 rodičov a detí bolo zistené, že počítačové hry neovplyvňujú pozornosť detí, ani ju neznižujú, ani ju nezvyšujú. Ich pozornosť bola ovplyvnená aktivitou na sociálnych sieťach. Počítačové hry vyvolávajú závislosť u chlapcov viac ako u dievčat, pričom chlapci majú nižšiu schopnosť regulácie hrania počítačových hier ako dievčatá. Vo výskume analyzujeme názory a postoje detí a ich rodičov.

---

⁴ Školiteľka: Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.

PREVENTÍVNE POSTUPY ZAMERANÉ NA ZÁŠKOLÁCTVO VO VYUČOVANÍ PREDMETOV OSOBNOSTNÉHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA⁵

Bc. Patrícia Cerovská

Kľúčové slová:

prevencia, školské prostredie, záškoláctvo, osobnostný a sociálny rozvoj, metodika

Abstrakt:

Cieľom predkladanej práce bolo navrhnúť a v školskom prostredí overiť metodiku prevencie záškoláctva ako jedného zo sociálno-patologických javov v prostredí školy. Práca prináša teoretické poznatky v oblasti prevencie v školskom prostredí, približuje problematiku záškoláctva a prevencie záškoláctva. Okrem popisu problematiky približuje aj samotné príčiny vzniku záškoláctva a jeho dôsledky, a tiež opis preventívnych programov, ktoré sú využívané na Slovensku, ale aj v zahraničí pri riešení záškoláctva. Súčasťou práce je aj návrh metodiky na prevenciu záškoláctva. Metodika je tvorená zo 4 aktivít, ktoré môžu byť realizované samostatne, každá na jednej 45-minútovej vyučovacej hodine, alebo spolu v 180 minútovom bloku. Metodika má rozvíjať sociálne zručnosti žiakov a žiačok a posilniť ich vzťah ku každodennej školskej dochádzke. Vybrané aktivity boli úspešne overené v dvoch triedach gymnázia v Lučenci.

---

⁵ Školiteľka: Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.

PREZENTÁCIA VÝSLEDKOV BAKALÁRSKÝCH PRÁC

STRES V UČITEĽSKOM POVOLANÍ⁶

Elena Júlia Kabátová

Kľúčové slová:

stres, učiteľské povolanie, zdroj stresu, vyhorenie, stratégie zvládania stresu

Abstrakt:

Cieľom práce je zmapovanie súčasných výskumov a ich zistení v oblasti stresu v učiteľskom povolaní v domácom i zahraničnom prostredí. Práca ponúka obsiahly prehľad literatúry a výskumných štúdií, ktoré sa venujú danej problematike. V záverečnej práci prepájame všeobecné poznatky o strese s poznatkami, ktoré sú špecifické pre učiteľskú profesiu. Začíname historickým prehľadom vývoja tohto fenoménu a jeho definovaním. Opisujeme reakcie organizmu na stres a poukazujeme na to ako túto reakciu môže ovplyvniť náš pohľad na daný fenomén. Medzi najčastejšie stratégie zvládania stresu u žien patrí sociálna podpora u mužov ignorácia problému. Ďalšou stratégiou zvládania stresu je vnímavosť (ang. Mindfulness). To ako na jedinca stres pôsobí, určuje aj jeho reziliencia, a teda pozitívne myslenie a schopnosť jedinca prispôbiť sa nepriaznivým situáciám a vedieť sa s nimi vysporiadať. Pozornosť sme venovali aj učiteľskému povolaniu ako takému. Na učiteľa sú však kladené čoraz vyššie nároky. V poslednej časti sa zameriavame na oblasti, ktorým sa venujú súčasné štúdie, ako vyhorenie (ang. burnout). V poslednej časti tejto práce skúmame prepojenie stresu s používaním moderných technológií. Učiteľov najviac stresuje príprava na hodinu, vybavenie školských tried a samotné používanie moderných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese.

---

⁶ Školiteľka: Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.

HODNOTY U DETÍ ŠKOLSKÉHO VEKU Z ÚPLNEJ A NEÚPLNEJ RODINY⁷

Ester Szatmáry

Kľúčové slová:

hodnoty, školský vek, rodina, úplná rodina, neúplná rodina

Abstrakt:

Príspevok sa zameriava na skúmanie hodnôt u detí školského veku z úplnej a neúplnej rodiny. Jeho cieľom je popísať a porovnať dominantné hodnoty u detí školského veku vzhľadom na ich rodinné zázemie. Práca pozostáva z dvoch hlavných častí: z teoretickej a empirickej. Teoretická časť sa zaoberá vymedzením základných pojmov a prezentovaním súčasných teoretických poznatkov o danej téme. Jednu kapitolu sme venovali aj domácim a zahraničným výskumom. V empirickej časti prezentujeme nami realizovaný kvalitatívny výskum, ktorý sa zameriava na skúmanie hodnôt u detí školského veku a ich matiek z úplnej a neúplnej rodiny. Výskumnú vzorku tvorili tri rodiny – tri matky a štyri deti mladšieho i staršieho školského veku z rôznych rodinných štruktúr. Hodnoty detí sme zisťovali pomocou metódy nedokončených viet a hodnoty matiek formou pološtruktúrovaného rozhovoru. Na základe získaných údajov sme analyzovali podobnosti medzi hodnotami matiek a ich detí a odlišnosti v hodnotovom systéme detí z úplnej a neúplnej rodiny. Výsledky poukazujú na veľkú podobnosť medzi hodnotami matiek a ich detí bez ohľadu na úplnosť ich rodiny a na zopár odlišností medzi hodnotami u detí z úplnej a neúplnej rodiny.

---

⁷ Školiteľ: Mgr. Zuzana Brunclíková, PhD.

IMPLICITNÉ A EXPLICITNÉ PREDISUDKY MAJORITNEJ SPOLOČNOSTI VOČI KULTÚRNEJ INAKOSTI⁸

Ivana Slováková

Kľúčové slová:

kultúra, predsudok, rómska menšina, moslimská menšina

Abstrakt:

Predkladaná práca sa zameriava na skúmanie predsudkov voči kultúrnej inakosti. Jej cieľom je mapovanie predsudkov u dospelých jedincov voči jedincom z minoritných a kultúrne odlišných prostredí pomocou škál predsudkov. Príspevok v teoretickej časti vymedzuje základné pojmy danej problematiky popisuje kultúru, identitu, etnikum, predsudky, stereotypy. Zahŕňa aj viaceré slovenské a zahraničné výskumy, ktoré sa venovali tejto téme. V empirickej časti sme zrealizovali kvantitatívno-kvalitatívny predvýskum a výskum za pomoci súboru metód – škál a dotazníka. Vychádzali sme zo škály implicitných a explicitných predsudkov Pettigrew a Meertens (1995) a Kende a kol. (2017). Dáta boli spracované na vzorke 61 respondentov v predvýskume a 41 respondentov vo výskume. Potvrdilo sa nám, že vo výskume respondenti skórovali vysoko v oblasti explicitných predsudkov a jednotlivé škály korelovali ($\rho = ,468$, $p < 0.01$). Voči rómskej menšine sa prejavili väčšie predsudky, než voči moslimskej menšine. Vzhľadom na malú výskumnú vzorku sa ale výsledky nedajú aplikovať na celú populáciu.

---

⁸ Školiteľka: Mgr. Zlatica Jursová Zacharová, PhD.

ŠTÚDIA S VYUŽITÍM EYE-TRACKINGU: PROFESIJNÉ VIDENIE EXPERTOV A ZAČÍNAJÚCICH UČITEĽOV⁹

Peter Stredák

Kľúčové slová:

eye-tracking, pozornosť, profesijné videnie, problémové správanie, študenti učiteľstva, skúsení učitelia

Abstrakt:

Predkladaná práca je zameraná na vzorce pohybov očí začínajúcich a skúsených učiteľov pri posudzovaní náročných situácií v školskej triede. Konkrétne sme sa venovali analýze návštev očí participantov v určitých oblastiach záujmu.

Experimentálnej štúdie sa zúčastnilo 42 participantov, z toho 25 tvorili študenti magisterského stupňa., 17 skúsení učitelia s minimálne 4-ročnou praxou. V kontrolovaných laboratórnych podmienkach sledovali video školskej triedy zo základnej školy v Bratislave, konkrétne hodinu fyziky, počas ktorej žiaci písali test.

Zo získaných výsledkov sme však, zrejme najmä z dôvodu použitej metriky, nemohli potvrdiť určené hypotézy. Teda tvrdenia o tom, že medzi pohybmi očí jednotlivých skupín je signifikantný rozdiel.

---

⁹ Školiteľka: Mgr. Silvia Harvanová, PhD.

KRÍZOVÁ INTERVENCIA V PROSTREDÍ ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ CEZ PRÁCU ŠKOLSKÉHO PSYCHOLÓGA¹⁰

Petra Demkaninová

Kľúčové slová:

kríza, krízová intervencia, škola, učiteľ, školský psychológ

Abstrakt:

V práci sa venujeme krízovým situáciám a krízovej intervencii v školách tak, ako ich vnímajú školskí psychológovia. Ako môžeme vidieť v dostupnej literatúre v súčasnej dobe v prostredí škôl narastá množstvo krízových situácií. Taktiež na túto skutočnosť poukazujú aj médiá. Tým sa postupne zvyšuje aj povedomie a záujem verejnosti a škôl, ako aj odborníkov, o oblasť krízovej prevencie a intervencie. V práci poukazujeme na dôležitosť profesionálneho a najmä rýchleho reagovania na situácie, ktoré by bez intervencie mohli viesť k prehlbovaniu úzkosti a paniky. Súčasťou práce je aj výskum, v ktorom sme sa zamerali na krízovú intervenciu v školách očami školských psychológov. Výskum sme realizovali formou pološtruktúrovaného rozhovoru so školskými psychológmi bratislavských základných a stredných škôl. Naše výsledky ukázali, že školskí psychológovia a psychologičky sa stretávajú s rôznymi krízovými situáciami súvisiacimi s pokusmi o samovraždu, vážnymi bitkami medzi spolužiakmi, šikanou a kyberšikanou. Tiež môžeme vo výsledkoch vidieť, že téma krízovej intervencie sa javí ako nedostatočne pokrytá v oblasti ďalšieho vzdelávania školských psychológov, ako aj to, že na našich školách sa nestretávame s vytváraním tímov krízovej intervencie, ani s vytváraním plánov krízovej intervencie.

---

¹⁰ Školiteľ: Mgr. Michal Hacač